

Asia: LVM/2038/01/2017

Luonnos digitaalisen infrastruktuurin strategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot strategialuonnoksesta

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta kommentoida digitaalisen infrastruktuurin strategialuonnosta. Maanmittauslaitos pitää strategiaan kirjattuja yleisiä tavoitteita kannatettavina. Digitalisaation nopeaan kehittymiseen ja sitä kautta palveluvaatimusten kasvuun on tarpeen varautua riittävällä tietoliikennekapasiteetilla. Strategian avulla vastataan tekoälyn, datatalouden, automaation, robotisaation, esineiden internetin sekä virtuaalitodellisuuden kasvavaan rooliin sekä yksityisissä että julkisissa palveluissa ja sovelluksissa.

Tulevaisuuden tarpeita on esitelty varsin kattavasti luvuissa 1.2.1. ja 1.2.2. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalta strategiassa on kuvattu erityisesti maatalouden ja metsätalouden digitaalisten palvelujen kehittämistä. Maanmittauslaitos haluaa muistuttaa, että paikkatietoteknologian, ml. paikannus, käytön laajentuminen on olennainen digitaalisen infrastruktuurin kehittämiseen vaikuttava asia. Strategiassa on huomioitu mm. älyliikenne, mutta paikkatietoteknologioiden hyödyntäminen tulee laajenemaan merkittävästi lähivuosina aivan uusiin palveluihin.

Lausuntoja pyydetään käytännössä tietoliikenneinfrastruktuuriin liittyen. Olisiko syytä tarkentaa aihe myös strategian nimeen ”Digitaalisen tietoliikenneinfrastruktuurin strategia 2025”?

5G-verkkojen rakentumisen edistämiseen liittyvät taajuuspoliittiset toimenpiteet

Maanmittauslaitoksella ei ole tähän lausuttavaa.

Verkkojen kustannustehokkaan ja nopean rakentamisen edistäminen

Digitaalisen infrastruktuurin toimivuuden varmistaminen on tulevaisuudessa yhä tärkeämpää, koska useat yhteiskunnalle tärkeät toiminnot ja ekosysteemit rakentuvat sen varaan. Häiriötilanteisiin ja häirintään varautuminen on välttämätöntä huomioida jo suunnittelussa. 5G-verkkojen geometrian suunnittelussa tulee huomioida älyliikenteen paikannuksen vaatimukset.

Strategian tavoitteena on yhtenäistää ja keventää kaapeleiden ja tukiasemien rakentamis- ja lupamenettelyjä. Maanmittauslaitos toteaa, että joiltakin osin infraan liittyviä oikeuksia merkitään kiinteistörekisteriin tai lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin (esim. tukiasemille vaadittavat alueet merkitään). Tästä syystä Maanmittauslaitos haluaa olla mukana kehittämässä asiakaslähtöisiä menettelyitä. Lupamenettelyjen keventämisessä olisi syytä huomioida myös yksityistieverkosto maantieverkoston lisäksi.

Verkkotietopiste.fi-palvelun kehittämisellä on yhtymäkohtia Maanmittauslaitoksen vastuulla olevan Paikkatietoalustan (PTA) ja erityisesti sen osahankkeen Kansallisen maastotietokannan (KMTK) kehittämisen kanssa. Paikkatietoalusta on yksi hallituksen kärkihankkeista. Tämän osalta olisi syytä käydä vuoropuhelua tietosisällöstä (ml. käsitemalli), palvelutarjonnasta sekä tietoturva-vaatimuksista.

Investointien ja rahoituksen riittävyyden varmistaminen

Maanmittauslaitos kannattaa strategialuonnoksen ehdotuksia. Yhteiskunnan rahoituksella on varmistettava digitaalinen tietoliikenneinfrastruktuuri

siltä osin, kuin se ei markkinaehtoisesti toteudu.

Markkinoiden toimivuuden edistäminen

Maanmittauslaitos katsoo, että hallinnon rooli (mahdollistajana) digitaalisen infrastruktuurin alustapalvelussa on tarpeen määritellä. On myös turvattava se, että markkinoilla on riittävän monta toimijaa eikä monopoliasemaa synny. Saatavuus- ja varautumisenäkökulmat on huomioitava palvelujen rakentamisessa. Markkinoiden toimivuuden ja turvallisuuden varmistaminen vaatii vahvempia julkisen hallinnon toimenpiteitä, kuin strategiaesitykseen on nyt kirjattu.

Tutkimuksen ja innovaatioiden tukeminen

Maanmittauslaitoksen paikkatietokeskus on mukana kehittämässä pistepilviekosysteemejä (älyliikenne, metsätalous, maatalous). Maanmittauslaitos pitää tärkeänä, että pistepilviteknologian laajenevien mahdollisuuksien ja vaikutuksien tutkimus ja innovaatiot turvataan riittävällä rahoituksella. Maanmittauslaitos kannattaa strategian tavoitetta turvata uusien teknologioiden ja niihin liittyvien palvelujen kokeiluun tarkoitetut korkealaatuiset ja yhteiskäyttöiset tutkimusympäristöt ja kehittämisalustat.

Muuta huomioitavaa

-

Solin Helena

Maanmittauslaitos - Pääjohtaja Arvo Kokkonen ja ylijohtaja Marja Rantala